

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILLO OSVOBODILNE FRONTE ZA SLOVENSKO PRIMORJE

Leto 2. štev. 406 - Cena 4.- lire

Poštinska plačana v gotovini
Snedzione in abbon. postale

TRST, petek, 27. septembra 1946

UREDNIŠTVO in UPRAVA, PIAZZA GOLDONI st. 1 - I.

Tel. stt.: Ur. 93806, 93808 - Upr. 93807. Rokopis, se ne vracajo

Samo dosledna demokratična
ustava more zagotoviti ljudstvu
oblast.

Naše ljudstvo noče pod kolonialni jarem

Tržaško prebivalstvo je zrelo in sposobno, da si samo vlada - brez usiljenega varušta

Clan izvršnega odbora SIAU in član deželejca Julijiske krajine na pariski konferenci tov. De Stradi je včeraj na tiskovni konferenci podal sledete izjavo o vstopu na pariski konferenci in začetek programi Slovensko-italijanske antifašistične unije.

Kot član Izvršnega odbora SIAU in Julijiske krajino in kot član deželejca Julijiske krajine na pariski konferenci zemlje izjavili sestete:

U bivanju delegacije v Parizu se je začelo od prvih dni meseča maj do danes. Nekateri člani dejavljajo se že mudijo v Parizu.

2) Za časa našega bivanja v Parizu smo imeli priliko posjetiti našnike zunanjih ministrov takoj med zasedanjem kot po zasedanju naših zunanjih ministrov. Imeli smo priliko stopiti v stike s predstavniki 21 držav, ki so se udeležili pariske konference, katerim smo načinčno obrazovali tržaški

problem kakor tudi problem celotne Julijiske krajine, ki jim je bil skoraj dočela nesnan, ali, kar je še slabše, na katerem so imeli napovedne pojme.

3) Večkrat smo prisostovali plenarnemu zasedanju konference in skoraj vsem zasedanjem teritorialne politične komisije za Italijo.

4) Stolpi smo v stike z vsemi francoskimi in belgijskimi političnimi krogovi. V Anglijo nismo mogli, ker nam je angleška vlada prepovedala vstop na angleška bla. To se je najbrez zgodilo zaradi bojanja, da bi naša delegacija poverjala s solidnimi argumenti preusmeritev v angleškem javnem mnjenju glede našega problema.

5) Prejeli smo brez pogojno potrdi vseh francoskih demokratih, s katerimi tudi vseh demokratičnih krogov, katerim javno izrazimo našo hvaležnost.

Naše ljudstvo so hoteli žrljovati imperialističnim interesom

Ob prihodu v Pariz so nas pariski politični in diplomatski krogi spredali s preciso rezerviranostjo. Samo po vstretnem delu razlagajo, da je osrčje temeljito spremeno, da se zemlja ustvari.

Naučilo lepim besedam poolbaže, da predstavniki delegacij, ki so moralni udeležiti pariske konference, smo že od vsega početka ugotovili:

resov in naravnih teženj tržaškega prebivalstva.

Potek konference je popolnoma potrdil prvočne ugotovitve in nam prikazal dejstva, ki jih ni bilo nikdar pribakovali:

1) odločno voljo žrljovati naš narod svetovnim imperialističnim interesom in posebno angloškim.

2) Vidno odnosnost raznih delegacij angleškega Commonwealtha, kakor tudi nekaterih drugih delegacij po vseh grških, britanskih, od angleške in ameriške delegacije.

3) Sistematične poskuse grške, britanske in drugih delegacij, angleškega Commonwealtha, da bi razobil sporazum, ki je bil dosegren med štirimi in tako onemogočili zaključek konference.

4) Ogabno obrambo, zlasti s strani britanske delegacije, protidemokratičnih načrtov svetovnih in posebnih italijanskih imperialističnih struk.

5) Vidno odnosnost raznih delegacij angleškega Commonwealtha, ki so se pod kriko obramebiti interesov naših narodov dejansko pokazale za naševje brancov imperialistov, o morju in blaginji, katero naše ljudstvo izvajalo.

6) Brutalno in izključno imperialistično zamislo, ki so jo hoteli dati našemu narodu, v posmeh vsem demokratom, posebno gospodarju mirovne in poslovne italijanske imperialistične krogove.

7) Velikansko borbo razkrinkanja, ki sta jo vodila zlasti sovjetska in jugoslovanska delegacija in ki je doprinesla razširjenje posmernih pozicij in prisilila imperialiste, da polačajo svoj pravi obraz zadruževanja raznih držav. Voda bra-

zadruževanje narodov, narodov, ki so si prizore demokratov.

8) Nečasliščen cinizem in brutalno imperialističnih angleških in ameriških tendenc, ki so prišle do naših pariskih konferenc in ki sključujejo uveljaviti preko delegacij njihovih držav, tendence, ki kažejo vsako demokratično načrto, da sključujejo prevoriti našo mesto v Italiji in bodoce napade na Jugoslavijo.

9) Disinteresirano odkritovršno, kar so jo vodili sovjetski, jugoslovanski, polski in češki predstavniki v obrambo zakonitih inter-

es, ki je končal rodila.

„Svobodno ozemlje“ naj bi se spremeno v kolonijo afriškega kova

zrelo; mentijo, da mu je potrebno določiti vsemogočnega guvernerja s pravico odločati o življenju in smrti prebivalcev, kakor se to je na prodi na otoku Jamaica. Hodej torek pretvoriti „svobodno ozemlje v Sangaj, Singapur ali Hong Kong. Naše ljudstvo bi moralo biti ponzano na stopnjo črnice. Ljudska zbornica bi morala biti luka, za katere bi se skrivala dejansko diktatura guvernerja.

Prati takim tendencam se že v Parizu upira naša delegacija, ki je podprtala, da tržaško ljudstvo ni primitivo in da ga ni mogobe primerjati z afriškimi plemeni: da je dovolj zrelo in civilizirano, da se lahko same vlada in da ne, bo nikdar dopustilo, da bi se uveljavil kolonialni sistem vlade ter da se bo borilo z vsemi silami, da to prepreči. Narodnostno sovraštva ne obstajajo in so bila umetno stvorenja zato, da je naša delegacija, ki je temeljni načrt, da se da superjerju naša oblast. Angleška delegacija je menila, da bi bilo v državi, kjer zadrži narodno sovraštvo, v vsakem trenutku nevarno, da oblike, nesistemno osredotočiti oblast v rokah ljudske zbornice, ki je končaj rodila.

Fraze in dejstva

Lepa fraza Bevina o velikem vnapetu tržaškega tržaškega sovraštva v snajbrzih težkih gospodarskih položajih gospoda Bennetteta.

Miru gospoda Bevina se je govoril, da je našo narodnostno vojsko, zbrane v balkansko-podonskega zaledja.

Borba za demokratične svoboščine

Najla delegacija in tukajšnjem dejstvu verujejo, da bodo demokratične sile vse ovire v onemogovitosti vsega načrta zasluženja našega ljudstva, kjer zadrži imperijalne načrte zasluženja našega ljudstva.

Načrte, ki jih je domo sedaj raz-

1) Resnično demokratični statut, ki naj zagotovi popolno suverenost prebivalstva.

2) Dosledno demokratično ustavo, ki naj zagotovi vso oblast ljudstvu na vseh poljih zakonodaje in eksekutive po zakonodajnih in izvršnih organih, izvoljenih na podlagi demokratičnih načel.

3) Uprava, sodstvo, policija in vse druge javne ustanove naj bedo demokratično orodje, sestavljeno od domačinov, ki niso kompromitirani s fašizmom in nacističnim okupatorjem.

4) Utrditev in poglibitev slovensko-italijanskega bratstva.

5) Popolna narodna enakopravnost.

6) Borba za zakonodajo, ki naj kaznuje vsako narodno, rasno in versko nestrost.

7) Odločna borba proti ostankom fašizma in proti neo-fašizmu kakor tudi proti vsakemu šovinizmu.

8) Odločna borba proti vsaki obliki kolonializma in proti vmešavanju imperialističnih sil.

9) Očuvanje industrije, finančne, trgovine in plovbe, ustvarjene od prejšnjih primorskikh rodov in njih povzročenih, zlasti glede na možnosti razvoja v zvezi s širokim balkansko-podonskim zaledjem.

10) Tesni, ekonomski in kulturni stiki z zaledjem.

To je geslo demokratičnega Trsta v borbi za njegove pravice proti poskusom brutalnih imperialističnih sil, ki sključajo prevoriti naše mesto v koloniji, proti raznemu Tollojem, ki sključajo vtičatipiti koloniale sisteme v skolo našemu ljudstvu pod kriko obramebiti jugo-italijanske krajine in ameriških imperialističnih struk.

Na tem ozemlju se lahko združijo vsi odkritorski demokrati in tisti, ki imajo kot resnični cilj svojih misli blaginjo in srečno bojnost mesta.

Nato je tov. Destradi odgovarjal na razna vprašanja novinarjev. Na vprašanje, kakšen vlas je napravil naš naziv, je rekel: "Naš naziv je mimoča občina, ki je imela v Trstu, je tov. Destradi odgovoril: "V začasno vladlo, ki bo moral pravljiti volitve, je delegacija predlagala 1/3 slovenskih in 2/3 italijanskih zastopnikov. Od teh 2/3 Italjanov bi bila 1/3 članov SIAU in 1/3 CLN-a.

Končno je tov. Destradi odgovoril na razna vprašanja o guvernerju, o policiji, o mednarodni komisiji za nadziranje volitev, o vodilah, o državljanstvu itd.

Nato je tov. Destradi omenil polno neuspešno delegacijo Dona Marzaria. Na vprašanje nekega novinarja, kaj misli o prehodni oblasti v Trstu, je tov. Destradi odgovoril: "V začasno vladlo, ki bo moral pravljiti volitve, je delegacija predlagala 1/3 slovenskih in 2/3 italijanskih zastopnikov. Od teh 2/3 Italjanov bi bila 1/3 članov SIAU in 1/3 CLN-a.

Nato je tov. Destradi omenil polno neuspešno delegacijo Dona Marzaria. Na vprašanje nekega novinarja, kaj misli o prehodni oblasti v Trstu, je tov. Destradi odgovoril: "V začasno vladlo, ki bo moral pravljiti volitve, je delegacija predlagala 1/3 slovenskih in 2/3 italijanskih zastopnikov. Od teh 2/3 Italjanov bi bila 1/3 članov SIAU in 1/3 CLN-a.

Nato je tov. Destradi omenil polno neuspešno delegacijo Dona Marzaria. Na vprašanje nekega novinarja, kaj misli o prehodni oblasti v Trstu, je tov. Destradi odgovoril: "V začasno vladlo, ki bo moral pravljiti volitve, je delegacija predlagala 1/3 slovenskih in 2/3 italijanskih zastopnikov. Od teh 2/3 Italjanov bi bila 1/3 članov SIAU in 1/3 CLN-a.

Nato je tov. Destradi omenil polno neuspešno delegacijo Dona Marzaria. Na vprašanje nekega novinarja, kaj misli o prehodni oblasti v Trstu, je tov. Destradi odgovoril: "V začasno vladlo, ki bo moral pravljiti volitve, je delegacija predlagala 1/3 slovenskih in 2/3 italijanskih zastopnikov. Od teh 2/3 Italjanov bi bila 1/3 članov SIAU in 1/3 CLN-a.

Nato je tov. Destradi omenil polno neuspešno delegacijo Dona Marzaria. Na vprašanje nekega novinarja, kaj misli o prehodni oblasti v Trstu, je tov. Destradi odgovoril: "V začasno vladlo, ki bo moral pravljiti volitve, je delegacija predlagala 1/3 slovenskih in 2/3 italijanskih zastopnikov. Od teh 2/3 Italjanov bi bila 1/3 članov SIAU in 1/3 CLN-a.

Nato je tov. Destradi omenil polno neuspešno delegacijo Dona Marzaria. Na vprašanje nekega novinarja, kaj misli o prehodni oblasti v Trstu, je tov. Destradi odgovoril: "V začasno vladlo, ki bo moral pravljiti volitve, je delegacija predlagala 1/3 slovenskih in 2/3 italijanskih zastopnikov. Od teh 2/3 Italjanov bi bila 1/3 članov SIAU in 1/3 CLN-a.

Nato je tov. Destradi omenil polno neuspešno delegacijo Dona Marzaria. Na vprašanje nekega novinarja, kaj misli o prehodni oblasti v Trstu, je tov. Destradi odgovoril: "V začasno vladlo, ki bo moral pravljiti volitve, je delegacija predlagala 1/3 slovenskih in 2/3 italijanskih zastopnikov. Od teh 2/3 Italjanov bi bila 1/3 članov SIAU in 1/3 CLN-a.

Nato je tov. Destradi omenil polno neuspešno delegacijo Dona Marzaria. Na vprašanje nekega novinarja, kaj misli o prehodni oblasti v Trstu, je tov. Destradi odgovoril: "V začasno vladlo, ki bo moral pravljiti volitve, je delegacija predlagala 1/3 slovenskih in 2/3 italijanskih zastopnikov. Od teh 2/3 Italjanov bi bila 1/3 članov SIAU in 1/3 CLN-a.

Nato je tov. Destradi omenil polno neuspešno delegacijo Dona Marzaria. Na vprašanje nekega novinarja, kaj misli o prehodni oblasti v Trstu, je tov. Destradi odgovoril: "V začasno vladlo, ki bo moral pravljiti volitve, je delegacija predlagala 1/3 slovenskih in 2/3 italijanskih zastopnikov. Od teh 2/3 Italjanov bi bila 1/3 članov SIAU in 1/3 CLN-a.

Nato je tov. Destradi omenil polno neuspešno delegacijo Dona Marzaria. Na vprašanje nekega novinarja, kaj misli o prehodni oblasti v Trstu, je tov. Destradi odgovoril: "V začasno vladlo, ki bo moral pravljiti volitve, je delegacija predlagala 1/3 slovenskih in 2/3 italijanskih zastopnikov. Od teh 2/3 Italjanov bi bila 1/3 članov SIAU in 1/3 CLN-a.

Nato je tov. Destradi omenil polno neuspešno delegacijo Dona Marzaria. Na vprašanje nekega novinarja, kaj misli o prehodni oblasti v Trstu, je tov. Destradi odgovoril: "V začasno vladlo, ki bo moral pravljiti volitve, je delegacija predlagala 1/3 slovenskih in 2/3 italijanskih zastopnikov. Od teh 2/3 Italjanov bi bila 1/3 članov SIAU in 1/3 CLN-a.

Nato je tov. Destradi omenil polno neuspešno delegacijo Dona Marzaria. Na vprašanje nekega novinarja, kaj misli o prehodni oblasti v Trstu, je tov. Destradi odgovoril: "V začasno vladlo, ki bo moral pravljiti volitve, je delegacija predlagala 1/3 slovenskih in 2/3 italijanskih zastopnikov. Od teh 2/3 Italjanov bi bila 1/3 članov SIAU in 1/3 CLN-a.

Nato je tov. Destradi omenil polno neuspešno delegacijo Dona Marzaria. Na vprašanje nekega novinarja, kaj misli o prehodni oblasti v Trstu, je tov. Destradi odgovoril: "V začasno vladlo, ki bo moral pravljiti volitve, je delegacija predlagala 1/3 slovenskih in 2/3 italijanskih zastopnikov. Od teh 2/3 Italjanov bi bila 1/3 članov SIAU in 1/3 CLN-a.

Nato je tov. Destradi omenil polno neuspešno delegacijo Dona Marzaria. Na vprašanje nekega novinarja, kaj misli o prehodni oblasti v Trstu, je tov. Destradi odgovoril: "V začasno vladlo, ki bo moral pravljiti volitve, je delegacija predlagala 1/3 slovenskih in 2/3 italijanskih zastopnikov. Od teh 2/3 Italjanov bi bila 1/3 članov SIAU in 1/3 CLN-a.

Nato je tov. Destradi omenil polno neuspešno delegacijo Dona Marzaria. Na vprašanje nekega novinarja, kaj misli o prehodni oblasti v Trstu, je tov. Destradi odgovoril: "V začasno vladlo, ki bo moral pravljiti volitve, je delegacija predlagala 1/3 slovenskih in 2/3 italijanskih zastopnikov. Od teh 2/3 Italjanov bi bila 1/3 članov SIAU in 1/3 CLN-a.

Vzgoja otrok mora biti ljudska

Sestvo in vzgoja naračaja igrajo v dnevnem življenju vsakega kulturnega naroda, nadve važno in lahko rečemo isodno vlogo. Nekateri resnične demokracije zahteva, da bodo vzgoja mladino v rokah ljudstva, iz katerega je mladina nikla in zrasla. Mi na Primorskem smo se vedno borili za svojo šolo, šli smo vedno tam, da se v naših šolah vzgaja mladina po tistih smernicah, ki jih je ljudstvo začrnilo svojo živilsko potjo, posejano s težko stolnino borbo za obstoj in človeške pravice.

Tako je bilo za časa Avstrije, za časa italijanske okupacije in tako je tudi danes, ko se pod prisilno začrnilo nosilec zapadne demokratike in neslovenstvo morarji biti za vzgojo svojih otrok, ki jih hočejo nasi trenutni začetniki vzgajati po svojih sistemih. Z njimi, takoj tujini narodnemu bistvu, bi hoteli našo mladino odvrgati od tiste zgodovinske poti, po kateri stopa danes naše svobodno ljudstvo in ki je zaradi popoln preobrat v njegovem zgodovinskem razvoju.

Vzgoja naših otrok in naše mladino mora biti čvrsto zastavljena v ljudski miselnosti, ki se jo izobilovati v dolgi letih borbe slovenskega in se posebej primorskoga ljudstva za njegove osnovne nacionalne in človečanske pravice. Desetična so skušali tudi gospodarji in protljudska režimi vsepijeti naši mladini nauke, ki so bili v globokem nasprotju z interesom in težnjami sirokih množic, našega ljudstva.

Danes imamo tudi na vzgojnem področju pred seboj jasno začrtano pot, ki nam je odprlo v napakalo narodno osvobodilno gibanje. Nihče nima pravice, da nas pri našem vzgojnem delu ovira in da nam vasilje vzgojne smernice in metode, ki jih mi nedemo in ne moremo sprejeti, ker so nam tuge ter neprikladne za naše kulturno - politične razmere in prilike. Naše ljudstvo se je borilo za vse pravice in svobode: za politično svobodo, gospodarsko svobodo in kulturno svobodo. Kdor mu krati samo eno teh svobod je naš nasprotnik, je neprisajtel našega ljudstva, je protidemokratičen pa naj še toliko trobi v vse vetrove svojo demokracijo.

Tu ni kolonija - please!

Vedno češč se dogajajo primeri, da angleški vojaki izvajajo in napadajo mirne mesečane. Pijani vojaki nadlegujejo in zmerajojo se posamez ter jim grozo s atolciškim itd.

V ulici Roma sta dva angleška vojaka grizeli ljudem s stoli, katere sta odnesla iz kavarne "Stella Polares". V nckl drugi ulici je policijski artilerič "cvetko", kateri se je bohotno razčvetel v druzbi nekega vinjenega angleškega vojaka. Vojak se je njeni aratiji edino uprl. Šel je celo na policijo, kjer je grezel in izvajal. Sele ko je prišla na mesto vojaska policija, ki je uspešno, da ga je odpovedala. Kasneje je se neki drugi vinjeni vojak v ulici Torreblanca grizel pasantom,

TRŽAŠKI DNEVNIK

Zahteve ljudstva - morajo biti dejstva

Ljudstvo tržaškega okrožja opominja mirovno konferenco

Naše ljudstvo se v teh zgodovinskih dneh bolj kot kdaj prej zaveda svojih žrtv, ki jih je doprinos v narodno-osvobodilni borbi za doseg svojih pravilih pravic. Danes se bolj kot kdaj prej zaveda tisoč izkriveljnih sinov, požiganih domov in nestičnih taborišč, kjer je bedno propadal herojski narod za to, ker se je boril za boljšo bodočnost vseh naprednih narodov.

Zato v teh dneh ljudstvo vsega tržaškega okrožja, od najnemajnejše slovenske vasice pa tja do zakanjenih tržaških tovarn, vedno glasuje in odločno protestira proti kriči, ki jo kujejo v Parizu.

V TOVARNI JUTE

Delavci nadaljujejo borbo za svoje pravice

Stavka v tovarni jute in vrvarni se nadaljuje. Delavci nimajo namen odstopiti od svojih upravičenih zahtev ter vztrajajo, ker ne morejo sprejeti predlogov delodajalcev. Položaj je na sliki pokrajnega povez drugega od onega v Italiji, zato tudi tržaški delavci ne morejo sprejeti takih mezdnih pogovrov, kot so jih sprejeti italijanski delavci in na osnovi katerih bi se hoteli delodajalcu pogojati. Zanimivo je pri tem, da so v tem solidarni vsi delavci brez izjem.

Tudi predvzemanjem se so delavci iz tovarne jute in vrvarne se stali na skupščini ter sklepali o predlogih delodajalcev in nadaljevanju stavke. Zvezka industrije je namreč poslala Enotnim sindikatom pismo, v katerem ponavljata iste pogoje, kot jih je postavila že doslej. Ko je skupščina premotila te pogoje in ugotovila solidarnost vsega tržaškega delavstva s stavkujočimi, je soglasno sklenila, da se bo stavka nadaljevala, dokler delavci ne dosežejo vseh svojih zahtev. Na skupščini so stavkujoči delavci tudi postali pozdrave in se zahvalili vsem tržaškim delavcem za solidarnost, razumevanje in pomor, ki so jih v borbi proti izkoričevalcem.

Ta solidarnost vsega delavstva je porok, da bodo stavkujoči dosegli uresničenje svojih zahtev, obenem pa kaže globoko zavest v zrelosti tržaških delovnih množic.

Tudi telefonski nameščenci hrane z stavko

Kakor se je začelo gibati vse ostalo delavstvo za izboljšanje neznanostih gospodarskih razmer, tako so sklenili tudi nameščenci TELVE.

50 obletnica ricmanjskega "Slavca"

Nevzdržne gmotne razmere delavcev v Javnih skladisčih

Včeraj smo poročali o stavki delavcev v Javnih skladisčih. Ti delavci so že mnogo slabše plačani od ostalih stroškov, ki žati triple pomanjkanje. S 170 litrami na den morajo tudi delavci vzdrevati seba in družino. Zato so svoje dni enotni sindikati predlagali dolžitev novih mezd. Te zahteve so še prerasle sedano dragajo, kljub temu pa jih ravnateljev ne bodo ugoditi. Zato je delavstvo predvzemanjem stopilo v stavko in zahtevalo sklenitev novega mezdnega sporazuma, obenem pa že predujem, s katerim bi se vsaj manj opomogli, in zagotovilo, da se bodo medzna pogajanja "impres" pričela in uspešno zaključila.

Včeraj so se vrnili delavci na delo, danes pa bodo obravnavali vprašanja njihovih mezd pred uradom za delo. Delavci so s stavko pokazali, da so odločeno branili svoje zahteve in se boriti za njihovo uresničenje. Zato bo moral vse sklenitev mezdnega sporazuma, upoštevati gospodarsko stanje in zahtevajo delavcev ter omogočiti, da se poroči "impres".

Medja vas

UDARNSKO BOMO DELALI

Ljudstvo naše veski je sklenilo na masovnem sestanku, da bo pridružil delodajalcu v obdružiluški skupinah, ki so skupščini tekmovalec. Mladina se mora učiti, učiti, učiti!

Nabrežniški okraji;

KAJ DELA MLADINA

Mladina našega okraja se zaveda, da je voditelj, marsal Tito dejan:

"Mladina se mora učiti, učiti, učiti!"

Sedaj, ko je glavno delo opravljeno, se ob večerni zopet pojavi

Nogometna tekma v Raši

V nedeljo, 29. t. m. ob 16. uri bo v Raši polifinalna nogometna tekma med Rudarjem in Rašem in Tovarno strojev in Trstu. Finalno tekmo pa bo zmagovalce igrali z mladinskim moštvenom iz Foljana.

Nogometna tekma v Raši

V nedeljo, 29. t. m. ob 16. uri bo v Raši polifinalna nogometna tekma med Rudarjem in Rašem in Tovarno strojev in Trstu. Finalno tekmo pa bo zmagovalce igrali z mladinskim moštvenom iz Foljana.

ZDTV - NOGOMETNI ODSEK

V soboto 28. t. m. ob 7 ur zjutraj naj bodo pred avtobusno

Branko Zihel

vzor jugoslovanskih športnikov

Branko Zihel

vzor jugoslovanskih športnikov

Branko Zihel

<